

SCHÉMA DOMÁCEJ RODINNEJ LITURGIE

VEĽKÝ PIATOK

(s prípadným vyložením a uctením plaščenice
resp. ikony alebo kríža)

Na Veľký piatok popoludní alebo večer (po 15:00).

K rodinnému sláveniu, ak je to možné, je vhodné prestrieť na stôl slávnostný obrus (najlepšie v obývačke, prípadne v jedálenskom kúte alebo v kuchyni), do stredu položiť kríž, zapáliť sviecu, položiť Sväté písmo, z ktorého otec prečíta evanjelium, prípadne aj ikonu a do vázy možno vložiť kvety alebo bahniatka. Tiež je vhodné sa slávnostne obliecť (ako keď ideme do chrámu), vypnúť televízor, odložiť mobilný telefón.

Keďže ide o úctu k Ježišovi Kristovi znázornenému na plaščenici, je vhodné ju alebo ikonu Ježiša Krista (najlepšie ikonu s trpiacim Kristom, prípadne kríž) položiť na stôl.

Jednotlivé časti (všetky alebo niektoré) je možné buď recitovať alebo – ak to rodina ovláda – spievať.

ÚVOD

Stojí sa

Otec rodiny (resp. najstarší člen rodiny): Molítvami svjatých otcov našich,

Hóspodi Isúse Christé Bóže náš, pomíľuj nás. *(Možno sa pritom prežehnať.)*

Rodina: Amíň.

Môže (nemusí) nasledovať Načalo obyčnej:

Otec: Sláva tebi Bóže náš, sláva tebi.

Rodina: Carjú nebesnyj Utišiteľu, Duše ístiny, íže vezdí sýj, i vsja ispolňájaj, sokróvišče blahích i žízni podáteľu, prijdí i vselísja v ny, i očisti ny ot vsjákija skvérny, i spasí Bláže, dúšy náša.

Otec: Svjatýj Bóže, svjatýj Kripkij, svjatýj Bezsmértnyj, pomíľuj nas.

Rodina: Svjatýj Bóže, svjatýj Kripkij, svjatýj Bezsmértnyj, pomíľuj nas.

Otec: Svjatýj Bóže, svjatýj Kripkij, svjatýj Bezsmértnyj, pomíľuj nas.

Rodina: Sláva Otcú i Sýnu, i Svjatómu Dúchu.

Otec: I nyňi, i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

Rodina: Presvjatája Trójce pomíľuj nás, Hóspodi, očisti hrichi náša, Vladýko prostí bezzakónija náša, Svjatýj, posítí, i iscílí némošči náša, ímene Tvojehó rádi.

Otec: Hóspodi pomíľuj, Hóspodi pomíľuj, Hóspodi pomíľuj.

Rodina: Sláva Otcú i Sýnu, i Svjatómu Dúchu.

Otec: I nyňi i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

Rodina: Otče naš, íže jesí na nebesích, da svjatítsja ímja tvoje, da priidet cárstvije tvoje, da búdet vóľa tvojá jáko na nebesí i na zemlí. Chľib naš nasúščnyj dážd' nám dnes, i ostávi nám dólhi náša, jákože i my ostavl'ajem dolžnikóm našym, i ne vvedí nas vo iskušénije, no izbávi nas ot lukávaho. Jáko tvoje jest' cárstvo, i síla, i sláva, Otcá i Sýna, i Svjatáho Dúcha, nýňi, i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

MENLIVÉ ČASTI

Stojí sa

Rodina spieva alebo recituje príslušné menlivé časti sviatku (tropáre, ktoré sú nižšie). Počas spevu si možno uctiť Ježiša Krista na plaščenici (ikone resp. kríži) trojitým úklonom (klaňaním sa).

Tropár, 2. hlas

Blahoobráznyj Jósif, * s dréva sném prečistoje Ťílo Tvoje, * plaščaníceju čistoju obvív, * i voňami vo hróbi nóvi pokrýv položí.

Sláva Otcú i Sýnu, i Svjatómu Dúchu i nyňi i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

Mironósicam ženám pri hróbi predstáv ánhel vopijáše: – míra mértvym súť prílična, – Christós že istľínija javísja čúzď.

EVANJELIUM *(Mt 27, 1 – 61 alebo jeho časť)*

Stojí sa

Otec: Ot Matheja svjatáho Jevánhelija čténije.

Hned' nasleduje čítanie. Otec: A jak nastalo rano, všetky archijereji i staršy (*naroda*) radíli sja, jak Isusa ubítí. I zvjazalí joho, odvelí i peredalí oblastnomu vladarjoví Pontiji – Pilatoví.

Jak Juda, kotryj Isusa zaprodav, víďiv, že joho odsudíli, z žaľu vernuv trídcať striberňakiv archijerejam i staršym, i poviv: „Ja zhrišyv, bo ja zaprodav nevínnu krov.“ No oní jomu povili: „Što nam do toho? Ty znaš!“ A (*Juda*) v cer'kví striberňaky odšmarív i odyšov. Poťim pišov i zavisív sja. A archijereji vzjalí striberňaky i povili: „Ne je dostojne datí jich do cer'kovnoj kasy: bo to je cina krovli.“ Poradíli sja i kupíli za ních hornčar'ske pole, na pohribaňa čudzinciv. Zato toto pole doteper' nazyvať sja pole krovli. Tohdy sja spovniło, što poviv prorok Jeremija: - Vzjalí trídcať striberňakiv, cinu toho, kotryj byv ocinenyj synamí Izraíľa, i dalí jich za hornčar'ske pole, jak mi nakazav Hospod'.
Isusa prívelí pered oblastnoho vladarja. A oblastnyj vladar' sja ho oprosív: „Ty - car' judejskyj?“ Isus jomu poviv: „Ty hovoríš.“ A kolí joho archijereji i staršy obviňali, vin nič ne odpovidav. Tohdy jomu Pilat poviv: „Ne čuješ, kiľko toho protiv tebe svidčať?“ No vin jomu ne odpoviv ani na jedno slovo. A Pilat sja barz čudovav.

Na prazdník Paschy mav oblastnyj vladar' obyčaj pustíti jednoho vjazňa, kotroho sobi narod vybrav. Tohdy byv u vjazňici vjazeň, što sja zvav Varava, o dílach kotroho všetky znalí. Jak sja poschodíli, Pilat jim poviv: „Kotroho (z tych dvoch) chočete, žeby ja vam pustív? Varavu, abo Isusa, kotroho zvuť Christos?“ Bo znav, že Isusa vydalí zato, bo jomu zavíďilí.

A jak síďiv na sudíšči, joho žena jomu po sluhoví odkazala: „Ne rob nič tomu spravedlivomu, bo ja dnes' u sni pro ňoho mnoho terpila.“ No archijereji i staršy nahvaríli ľudej vybratí Varavu, a Isusa zmarnovatí. Pilat sja zvidovav: „Koho z tych dvoch chočete, žeby ja vam pustív?“ Oní povili: „Varavu.“ Pilat sja oprosív: „A što zrobítí z Isusom, kotroho zvuť Christos?“ A všetky jomu

odpovili: „Naj bude rospjatyj!“ Oblastnyj vladar' poviv: „Što take plane zrobit'?“ No oni išči silniše kríčali: „Naj bude rospjatyj!“

Jak Pilat vídív, že nič ne zmože a nespokij vzrostať, vzjav vodu, pered očami naroda omyv sobi ruky i poviv: „Ja ne mam viny na krovli toho spravedlivoho. Znajte o tim!“ A narod odpoviv: „Joho krov na nas i na našych dítich!“ Tohdy jim pustív Varavu. Isusa dav zbičovati i peredav na rospjaťa.

Tohdy vojaky oblastnoho vladarja odvelí Isusa do pretorija i zaklíkali vštykych vojakiv. Rozbleklí joho, odílí do červenoho plašča, vyplelí vinec' iz terňa, položylí jomu na holovu a do pravoj ruky dalí paľicju. Kľakali pered nim, smijali sja z ňoho i hovorili: „Raduj sja, carju judejskyj.“ Pľuvali na ňoho, brali paľicju i bilí joho po holovi. A jak sja nasmijali z ňoho, zňali z ňoho červenyj plašč, odílí ho do joho oblečiňa i velí na rospjaťa.

A jak vychodíli, stritíli čolovika z Kirineji, kotryj sja zvav Simon. Toho prisílovali nestí Isusiv krest. Jak vojaky prišli na misce nazvane Golgofta, što značit' misce lebok, dalí jomu pítí ocet zmišanyj iz žovčov. A vin, jak príjav, ne choťiv pítí. A jak joho rospjali, metalí žreb i dílilí sobi joho oblečiňa. Síđilí tam i dozeralí na ňoho. Nad holovu jomu pribíli tabličku, na kotrij byla napisana joho provína: „Toto je Isus, car' judejskyj.“

Tohdy rospjali z nim i dvoch rozbijnikiv: jednoho na pravij a druhoho na ľivij storoni. A toty, kotry tamady perechodíli, obražali joho, krutíli holovami hovorili: „Ty, kotryj burjaš cer'kov a za trí dñi jej znova buduješ, sochraň samoho sebe. Kid' ty Syn Božyj, zyď iz kresta.“ Tak samo posmivali sja jomu i archijereji, učitelí Zakona, staršy i farizeji. Hovorili: „Druhych sochraňav, a sebe ne može sochraníti? Kid' vin car' Izraiľa, naj teper' zyde z kresta, a my v ňoho uviríme! Vin nađijav sja na Boha, naj ho teper' vyslobodít, kid' mať ďaku. Bo poviv: - Ja - Syn Božyj . - “Tak samo posmivali sja jomu i rozbijnyky, kotry byli rospjaty vjedno z nim.

A od dvanadcjatoj hodiny nastala tma po ciľij zemli do hodiny treťoj. O treťij hodiňi Isus skríknuv silnym holosom: „Ili, ili, lima savachtani“, što značit': „Bože mij, Bože mij, čom ty mene ochabív?“ Jak toto čuli dakotry iz tych, što tam stojali, hovorili: „Klíče (*proroka*) Iliju.“ I takoj jeden iz nich pobih, vzjav hubku, namačav do victu, nađiv na paľicju i dav jomu pítí. No ostatni hovorili: „Ochab tak, naj vídíme, ci jomu príjde Ilija pomoči.“ Isus poťim znova skríknuv silnym holosom i oddav ducha.

I smoť, cer'kovna opona rozderla sja na dvoje, od ver'chu až dolov, zemľa sja zatrjasla, skaly sja rospali, hroby sja otvorili a tila mnohych pomeršych svjatyh voskresli. Vyšli z hrobiv a po joho voskresiňu vošli do svjatoho mista i pojavili sja mnohym. A stotník i toty, kotry iz nim dozerali na Isusa, jak víđili zemľitrjasiňa i toto, što sja dílo, perestrašyli sja i hovorili: „Vin byv spravdy Syn Božyj.“

Bylo tam i mnoho žen, kotry išli za Isusom iz Galileji i prísluhovali jomu. Smotrijli zdaleka. Midzi nima byla Marija Magdalina, Marija - matí Jakova i Josiji, i matí Zevedejovych syňiv.

A jak sja zmer'klo, prišov bohatyj čolovik iz Arimateji, kotryj sja zvav Josif i tyž byv Isusovym učeníkom. Vin išov ku Pilatovi i prosív Isusove tlo. Tohdy

Pilat nakazav ťilo datí. Josíf vzjav ťilo, zavív do čistoho polotna i položyv do svoho novoho hroba, kotryj vytesav do skaly. Dveri hroba privalív veľikym kamiňom i odyšov. A byla tam i Marija Magdalína i druha Marija, kotry síďilí prosto hroba.

Sedí sa

Na tomto mieste je možné (nemusí to však byť) krátke zdieľanie sa s prečítaným Božím slovom a tajomstvom sviatku. Otec môže otázkami pomôcť napr. takto: O čom hovorí toto Evanjelium, toto Božie slovo? Ako sa nás týka? Ako súvisí s naším/mojím životom? Čo mi toto Božie slovo hovorí pre môj život? Čo nás v tomto Božom slove zaujalo? Ako súvisí so sviatkom? ...

Rodina si kľakne k plačsenici (alebo k ikone trpiaceho Krista, alebo ku krížu) a modlia sa spolu:

Hospodi Isuse Christe Bože náš, blahoslovime ťa i veličame jak svojoho Spasiteľa, Izbaviteľa i najvyššoho Blahoditeľa. Dožyčiv jes nam perežyti svjatu postnu dobu i dostihnuti až svjatyj deň voskresiňa tvojoho prijateľa Lazarja i slavnij vchod do Jerusalima. Vjedno s izraílskyma dťmi, kotry trimali v rukach olivovy holuzky, za likovaňa „Osanna na vysotach!“ sme ťa doprovodili do chramu. Byli sme svídkami i tvojoho spasiteľneho presvjatoho terpiňa. Klaňali sme sja ti rospjatomu na Krestí. Do hrobu sme položyli tvoje Božestvenne Ťilo. A teper stojime na porozi tvojoho slavnoho voskresiňa. Padame na koľina pered tvojim svjatym hrobom i serdečno ťa prosime za tvojich sluhiv, kotry prišli (do toj svjatoj cerkvi), žeby ťa veličali. Prijmij jich smirenné ispovidaňa hrichiv i pravdive pokajaňa, tak jak jes prijav mytarjovy vzdychy.

Pro tvoje slavne voskresiňa jim odpusť všetky hrichy i očisť jich, jak jes očistiv kajuščusja hrišnicu. Posanuj jich, jak jes posanovav Petra, kotryj odrik sja od tebe, a poťim hirko plakav. Napovň jich serdcja smirennym strachom Božym i daj, žeby ťa pravdivo ľubili cilym serdcjom i povnili tvoju voľu. Podaj jim blahodať, žeby sja vse dostojno pričasčali tvojoho svjatoho Ťila i Krovli a stalisja nasľidnikami tvojoho nebesnoho carstva vjedno so vštykyma svjatyma. Bo ty jes náš Spasiteľ i Čolovikoľubec. Proto ti vozsylame slavu, blahodariňa, česť i pokloňiňa vjedno s Otcjom i s presvjatym i žyvotvornym Duchom, teper i vse i na viky vikiv. Amiň.

ZÁVER

Rodina: Dostójno jésť jáko voístinnu blažiti Ťá Bohoródicu, prisenoblažénnuju i preneporučnuju, i Máter Bóha nášeho. Čestňijšuju Cheruvím, i slávňijšuju bez sravnénija Serafím, bez istľinija Bóha Slóva róždšuju, súščuju Bohoródicu ťa veličajem. Sláva Otcú i Sýnu, i Svjatómu Dúchu i nyňi i prísno, i vo víki vikóv. Amiň. Hóspodi, pomíľuj. Hóspodi, pomíľuj. Hóspodi, pomíľuj. Blahosloví.

Otec: Hóspodi, Isuse Christe, Syne Bóžij, molítvami prečístyja svojejá Mátere, prepodóbných i bohonósnych otéc nášich, i vsích svjatých pomíľuj i spasí nás, jáko bláh i čelovikoľúbec. *(Možno sa pritom prežehnať.)*

Rodina: Amíň.

Na záver sa možno ešte pomodliť alebo zaspievať:

Rodina: Hóspodi Isúse Christé, Sýne Božij, pomíľuj mja hrišnahó.

(3x)

SCHÉMA DOMÁCEJ RODINNEJ LITURGIE

NEDEĽA PASCHY

(s prípadným požehnaním pokrmov)

V Nedeľu Paschy ráno.

K rodinnému sláveniu, ak je to možné, je vhodné prestrieť na stôl slávnostný obrus (najlepšie v obývačke, prípadne v jedálenskom kúte alebo v kuchyni), do stredu položiť kríž, zapáliť sviecu, položiť Sväté písmo, z ktorého otec prečíta evanjeliu, prípadne aj ikonu a do vázy možno vložiť kvety alebo bahniatka. Tiež je vhodné sa slávnostne obliecť (ako keď ideme do chrámu), vypnúť televízor, odložiť mobilný telefón.

Jednotlivé časti (všetky alebo niektoré) je možné buď recitovať alebo – ak to rodina ovláda – spievať.

ÚVOD

Stojí sa

Rodina (Stichira, 6. hl.): Voskresénije Tvoje Christé Spáse, * ánheli pojúť na nebesí, * i nás na zemi spodóbi, čistym sérdcem * Tebé píti i sláviti.

Otec rodiny (resp. najstarší člen rodiny): Molítvami Svjatých otéc nášich, Hóspodi Isúse Christé, Bóže náš, pomíľuj nás. *(Možno sa pritom prežehnať.)*

Rodina: Amíň.

Rodina: Christós voskrése iz mértvych, * smértiju smerť popráv, * i súščym vo hrobích * život darováv. (3x)

Verš: Da voskresnet Boh, i rastočátsja vrazí Jehó, - i da bižát od licá Jehó nenaviďáščiji Jehó.

Tropár: Christós voskrése iz mértvych...

Verš: Jáko isčezájet dým, da isčéznut: - jáko tájet vosk ot licá ohňá.

Tropár: Christós voskrése iz mértvych...

Verš: Táko da pohíbnut hrišnicy ot licá Bóžija, - a právednicy dá vozveseľátsja.

Tropár: Christós voskrése iz mértvych...

Verš: Séj deň, jehóže sotvorí Hóspod', - vozrádujem sja i vozveselím sja v óň. Sláva Otcú, i Sýnu, i svjatómu Dúchu.

Tropár: Christós voskrése iz mértvych...

I nýňi i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

Tropár: Christós voskrése iz mértvych...

MENLIVÉ ČASTI

Rodina spieva alebo recituje príslušné menlivé časti sviatku (tropár, kondák) z modlitebnej knihy alebo odtiaľto:

Sedí sa

Rodina: Christós voskrése iz mértvych, * smértiju smerť popráv, * i súščym vo hrobích * život darováv.

Kondák, 8. hlas:

Sláva Otcú i Sýnu, i Svjatómu Dúchu i nyňi i prísno, i vo víki vikóv. Amíň.

Ášče i vo hrób snišél jesí Bezsmértne, * no ádovu razrušíl jesí sílu: * i voskrésl jesí jáko pobidíteľ Christé Bóže, * ženám mironósicam viščávyj: rádujtesja, * i Tvoím apóstolom mir dárujaj, * pádšym podajáj voskresénije.

EVANJELIUM

(jedno z veľkonočných evanjelií: Mt 28, 1 – 10, Mk 16, 1 – 8, Lk 24, 1 – 12, Jn 20, 1 – 8 alebo prológ Jánovho evanjelia Jn 1, 1 – 17.)

Stojí sa

Otec: Ot Matfeja svjataho Jevánhelija čténije. *(Alebo: Marka, Lukí, Joánna)*

Hned' nasleduje čítanie. Otec: A jak už mînala subota i rozvîdňalo sja na peršyj deň v tyždňu, prišla Marija Magdalîna i druha Marija skoro rano posmotrîtî hrib. I smoť, začalo veľike zemľitrjasiňa, bo z neba zyšov anhel od Hospoda, prišov i odvalív kamiň od dverej hroba i siv sobi na ňoho. Byv podobnyj blesku a joho oblečiňa bylo bile jak sníh. Dozerateľi sja od strachu začalî trjastî i zamertvilî. Anhel poviv ženam: „Vy sja ne bijte, bo znam, že hľadate rospjatoho Isusa. Ne je tu, bo voskres, jak poviv. Podťte i posmoťte misce de Hospoď ležav. I takoj idťte, i povidťte joho učeníkam: - Vin voskres iz mertvych i speredîť vas do Galileji; tam joho uvîdîte.- Smoťte, poviv jem vam.“ A onî perestrašeny, no z veľikov radošťov takoj vyšlî z hroba i uťikalî toto rospovistî joho učeníkam. A jak išlî toto rospovistî joho učeníkam, speredív jich Isus i poviv: „Radujte sja!“ A onî prišlî, obňalî joho nohy i poklonîlî sja mu. Tohdy jim Isus poviv: „Ne bijte sja. Idťte i dajte znatî mojim bratam, žeby išlî do Galileji. Tam mene uvîďať.“

Sedí sa

Na tomto mieste je možné (nemusí to však byť) krátke zdieľanie sa s prečítaným Božím slovom a tajomstvom sviatku. Otec môže otázkami pomôcť napr. takto: O čom hovorí toto Evanjelium, toto Božie slovo? Ako sa nás týka? Ako súvisí s našim/mojím životom? Čo mi toto Božie slovo hovorí pre môj život? Čo nás v tomto Božom slove zaujalo? Ako súvisí so sviatkom? ...

PRÍPADNÉ POŽEHNANIE POKRMOV POKROPENÍM

Nasleduje požehnanie veľkonočných pokrmov v košíku (alebo už prestretých). Nie je to však nutné. Kňaz vo farskom chráme sa modlí všetky modlitby posvätenia veľkonočných pokrmov s úmyslom pre celú farnosť.

Ak sa predsa požehnanie uskutoční, v tom prípade otec pokropí veľkonočné pokrmy uložené v košíku alebo už prestreté na stole svätenou vodou vyslovujúc slová požehnaní.

Stojí sa

Otec: Vo imjá Ótcá i Sýna i Svjatáho Dúcha. Amíň.

ZÁVER

Rodina: Svitísja, svitísja, nóvyj Jerusalíme, sláva bo Hóspodňa na tebí vozsjá, likúj nýňi i veselísja, Sióne: Tý že čístaja krasújsja Bohoródice, o vostániji roždestvá Tvojeho.

Christós voskrése iz mértvych, * smértiju smerť popráv, * i súščym vo

hrobích * živót darováv. * Hóspodi pomíluj. Hóspodi pomíluj. Hóspodi pomíluj. Blahoslovi.

Otec: Christós voskresýj iz mértvych, smértiju smerť popravyj i súščim vo hrobích živót darovavyj: ístinnyj Boh naš, molítvami Prečistyja Svojejá Mátere, prepodóbných i bohonósnych otéc nášich i vsich svjatých, pomílujet i spasét nas, jáko Blah i Čelovikoľúbec.

(Možno sa pritom prežehnať.)

Rodina: Amíň.

Otec: Christos voskrese!

Rodina: Voistinu voskrese!

Na záver sa možno ešte pomodliť alebo zaspievať:

Rodina: Christós voskrése iz mértvych, * smértiju smerť popráv, * i súščym vo

hrobích * živót darováv. (3x)

Alebo: niektorú veľkonočnú pieseň z modlitebnej knihy